

CLEON I. [...] Aj keď ho často oslavujú ako posledného imperátora, ktorý ešte udržal viac či menej jednotné Impérium, jeho štvrtstoročná vláda sa niesla v znamení neustáleho úpadku. Nedá sa to vnímať ako jeho vina, pretože úpadok Impéria spôsobovali ekonomické a politické faktory so silou a intenzitou, ktorá v danom čase vysoko presahovala možnosti akéhokoľvek panovníka. Mal šťastnú ruku pri výbere prvých ministrov – Eta Demerzela a Hariho Seldona, u ktorého do konca veril, že predsa len rozvinie praktickú psychohistóriu. Cleon a Seldon ako cieľ posledného joranimitského sprisahania s bizarným vyvrcholením v podobe [...]

GALAKTICKÁ ENCYKLOPÉDIA

Mandell Gruber bol šťastný človek alebo tak aspoň na Hariho pôsobil. Seldon prerušil rannú zdravotnú prechádzku a zahľad sa naňho.

Ťahalo mu na päťdesiatku, takže bol o čosi mladší ako Hari. Od tvrdej práce na imperiálnych pozemkoch bol trochu hrčovitý, no mal veselú, nahladko oholenú tvár a ružovú lebku, ktorú sa márne pokúšali zakryť riedke pieskovožlté vlasy. Ticho si pohvizdoval a kontroloval listy akéhosi kríka, či ich nenapáda hmyz.

Samozrejme, nebol to hlavný záhradník. Ten mal vysoké postavenie na imperiálnom dvore, majestátnu kanceláriu v jednej z budov imperiálneho komplexu a celú armádu mužov aj žien, ktorí preňho pracujú. Imperiálne pozemky zrejme nechodil kontrolovať častejšie ako raz či dvakrát za rok.

Gruber bol len jedným z tej armády. Seldon vedel, že má titul záhradníka prvej triedy, ktorý si zaslúžil tridsiatimi rokmi vernej služby.

Zastal na dokonale uhladenom štrku chodníka a zavola naňho: „Dnes máme nádherný deň, Gruber.“

Záhradník sa naňho pozrel s iskrou v oku. „Veru tak, pán prvý minister. Ľutujem tých, ktorí ho musia tráviť vnútri.“

„Myslíš takých ako ja.“

„Na vás, pán prvý minister, je len máločo ľutovať, ale ak sa musíte v takýto nádherný deň uväzniť v jednej z tých

budov, potom k vám my šťastnejší jednoducho musíme cítiť ľútosť.“

„Ďakujem za súcit, Gruber, ale sám vieš, že pod kupolami žije štyridsať miliárd Trantorčanov. Vari ti je ľúto aj ich všetkých?“

„Veruže je. Som vďačný, že nepochádzam z Trantoru a mohol som sa teda stať záhradníkom. Na tomto svete je len hrstka vyvolených, ktorí môžu pracovať pod holým nebom, ale ja mám to šťastie, že som jedným z nich.“

„Nie je vždy takéto ideálne počasie.“

„To máte pravdu. Som vonku aj za hustého dažďa a zavýjajúceho vetra. S vhodným oblečením to však... Viete,“ naširoko rozťahol ruky, akoby chcel objasniť celú nádheru imperiálnych pozemkov. „Mám tu priateľov – stromy a trávniky a drobné zvieratá, ktoré mi robia spoločnosť a rastú v dokonale geometrických tvaroch ešte aj v zime. Videli ste niekedy geometriu týchto pozemkov, pán prvý minister?“

„Práve teraz sa na ňu pozerám, nie?“

„Myslel som rozložené plány, na ktorých ju môžete vychutnať v celej kráse – lebo sú naozaj fantastické. Pred vyše sto rokmi ich navrhol Tapper Savand a odvtedy sa veľmi nezmenili. Bol to veľký záhradník. Najväčší. Pochádzal z mojej rodnej planéty.“

„Z Anacreonu?“

„Veru tak. Je to ďaleký svet na konci galaxie, no príroda tam vie byť stále krásna a život sladký. Prišiel som odtiaľ ako totálny zelenáč, keď starý imperátor vymenoval nového šéfa záhradníkov. Viete, dnes sa už nahlas hovorí, že pozemky by sa mali prepracovať.“ Gruber nespokojne pokrútil hlavou. „Bola by to škoda. Sú presne také, aké majú byť. Pýšia sa dokonalými proporciami, sú perfektne vyrovnané, lahodia oku aj duchu. Je však pravda, že v minulosti

ich viackrát prestavovali. Imperátorov začne staré nudiť a objednávajú si nové, akoby to automaticky bolo aj lepšie. Náš dnešný imperátor – kiežby žil čo najdlhšie – plánuje zmeny s hlavným záhradníkom. Aspoň tak sa hovorí medzi zamestnancami.“ To posledné dodal veľmi rýchlo, akoby sa hanbil za to, že aj on šíri palácové klebety.

„Tak skoro to asi nebude.“

„To dúfam, pán prvý minister. Keby ste sa dokázali na chvíľu uvoľniť od ohromných štátnických povinností, ktoré vás zamestnávajú, z tej duše vám odporúčam pozrieť sa na tie plány. Sú fakt nádherné. Keby to bolo na mne, nedovoliť by som zmeniť ani jediný lístok, kvet či zajaca na stovkách štvorcových kilometrov, čo spravujeme.“

Hari sa usmial. „Si veľmi oddaný svojmu poslaniu, Gruber. Vôbec by ma neprekvapilo, keby si sa jedného dňa stal hlavným záhradníkom.“

„Taký hrozný osud ma azda nepostihne. Šéf záhradníkov nedýcha čerstvý vzduch, nekochá sa krásou prírody a zabúda na všetko, čo sa o nej naučil. Žije tam,“ ukázal ľútostivo na jednu z budov, „a podľa mňa už ani nerozozná krík od potoka, ak mu niektorý z podriadených nepriloží ruku na listy a nenamočí do vody.“

Na moment to vyzeralo, že si aj znechutene odpluje, nešašiel však žiadne miesto, ktoré by nezneuctil trpkou slinou.

Seldon sa tlmene zasmial. „S tebou je radosť hovoriť, Gruber. Keď ma zmáhajú povinnosti, vždy je príjemné vy-počuť si trocha z tvojej životnej filozofie.“

„Lenže ja nie som žiadny filozof, pán prvý minister. Do školy som toho veľa nenachodil.“

„Na to, aby si bol filozofom, nemusíš mať školy. Stačí bystrá myseľ a životné skúsenosti. Drž sa, Gruber. Možno ťa nakoniec predsa len povýšim.“